

tasks for restoring the texts with spaces and deformed; constructing of the texts from the proposed parts, paragraphs from sentences, sentences from words, words from letters; addition of the texts, paragraphs, sentences and so on. An individual tasks performance by each student for the formation of textocreative abilities is ensured with a gradual transition from collective to individual work of students; providing personalization and differentiation of education. However, it is important to observe the principles of regularity, continuity, a gradual transition from the perception, analysis, recognition, reproduction, restoration, editing the proposed text to construction, additions, creating pupil's own one.

Key words: textocreative abilities; teaching of primary schoolchildren; textbooks on Ukrainian; textbooks for pupils of the 3rd–4th forms.

УДК 378

ДИЗАЙН НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ (з досвіду конструювання робочого зошиту з дисципліни “Перспектива і тіні” для студентів коледжу КНУТД)

Г. М. Шкарупа,

*викладач циклової комісії образотворчих дисциплін Коледжу
Київського національного університету технологій та дизайну,
e-mail: kiev.anna@i.ua*

Робочі зошити з друкованою основою широко використовуються у викладанні великої кількості навчальних предметів і орієнтовані на різний вік учнів. У вищій школі робочі зошити допомагають економити час і урізноманітнюють самостійну роботу студентів. Орієнтованість на студента, його компетентність та майбутню професійну придатність ставить перед викладачами, авторами навчальних видань та графічними дизайнерами (або художниками-ілюстраторами) додаткові задачі в роботі з мотиваціями. Сам вигляд друкованого видання, візуальна культура, з якою подається студенту навчальний та ілюстративний матеріал, може виступати чинником підвищення мотивації до навчання. Особливо, коли йдеться про виховання професійної культури графічних дизайнерів у коледжі КНУТД.

Ключові слова: робочий зошит; дизайн навчального видання; підвищення мотивації студентів.

Постановка проблеми. Вища освіта перебуває у стані постійних змін, реформування. Від освітян в Україні ці зміни вимагають пошуку інноваційних стратегій і технологій, спрямованих на підвищення рівня професіоналізації сучасного студента. Процес формування компетентного графічного дизайнера та фотохудожника під час навчання в коледжі (ВНЗ I–II рівня акредитації) є досить тривалим і складним. “Зростаюча невдоволеність роботодавців кваліфікацією випускників вищих навчальних закладів і зумовила підвищення уваги до осмислення, розроблення й імплементації результатно-компетентнісно-кваліфікаційного підходу у вищій школі” [4]. Випускник, який знайде гідне місце на ринку праці, – це певний результат ефективної діяльності всіх учасників освітнього процесу, і він абсолютно недосяжний без активної участі самого студента. Однак не варто забувати, що студент ВУЗа I–II рівня акредитації – це переважно вчорашній дев’ятикласник, який стомився від школи, активно прагне дорослого життя та успішно склав вступні випробування. Він керується низкою романтичних мотивів, з яких лише частина практично впливає на досягнення конкретної соціально-професійної мети, тому що “... ставлення життєвої перспективи особистості – це основне новоутворення юнацького віку” [1, с. 212].

Отже, зважаючи на вікові та психологічні причини, молодим людям юнацького віку важко в щоденному виконанні різноманітних завдань з корисних і необхідних навчальних дисциплін тримати орієнтир на кінцеву мету – успішність та конкурентоспроможність на ринку праці. Тому робота з мотивацією до навчання є однією з найважливіших складових роботи викладачів і педагогів. Дизайн навчальних видань, з якими працюють учасники освітнього процесу, також може допомагати формувати позитивний образ майбутньої професії та впливати на підвищення мотивації. Не можна недооцінювати цей фактор у процесі роботи над створенням таких навчальних видань, як робочі зошити з друкованою основою, з якими працюють і під час аудиторних занять, і під час виконання завдання на самостійне опрацювання матеріалу.

На жаль, такий важливий чинник заохочення, як візуальний образ навчальної книги, не завжди береться до уваги авторами, дизайнерами чи видавцями, до того ж не завжди сформульований у вигляді конкретної мети, яку ставить автор посібника художнику-ілюстратору чи графічному дизайнеру під час роботи над макетом майбутнього видання. На це також впливає недостатній рівень художнього смаку та візуальної культури хоча б одного із учасників виробничого процесу, і цей фактор підвищення мотивації може бути втрачено для більшості студентів декількох поколінь. Тому під час

створення навчальних посібників для вищої школи, а особливо для студентів вищих навчальних закладів I–II рівня акредитації, які ще не переступили за межу зрілої юності, не можна нехтувати таким важливим фактором, як дизайн навчального видання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Робочі зошити з друкованою основою виступають предметом і об'єктом дослідження таких педагогів і науковців, як Л. І. Нечволод, А. М. Лікарчук, Ю. О. Дорошенко та Л. В. Осіпа, Т. М. Васютіна, М. Ю. Прокоф'єва, Г. І. Голобокова, Б. Н. Щьоткін та інших.

У дослідженнях, присвячених важливості конструювання якісних навчальних видань та аналізу їхньої мотиваційної функції в організації самостійної роботи школярів і студентів (Н. М. Буринська, Я. П. Кодлюк, Н. Хребтова, Ляо Цайчжи та ін.), проблемам підвищення мотивації студентів до навчання (В. В. Давидов, Д. Б. Ельконін, С. Д. Максименко, Л. П. Хмелевська, А. В. Глазунова та ін.), соціально-психологічним особливостям юнацького віку (Т. Корнілова, Є. Григоренко, О. В. Боровик), розглядаються також певні педагогічні форми і технології, що сприяють підвищенню якості навчання. Розробка дизайну навчального видання повинна спиратися на такі важливі показники, як індивідуалізація (Л. І. Нечволод), гігієнічні вимоги до оформлення навчальних книг (Л. Михайлова, Н. М. Попова), дизайн-аспекти створення візуального образу книги (Т. В. Мала), а також враховувати принципові особливості педагогічного впливу на формування художнього смаку в закладах мистецької освіти (О. Б. Таран) та важливість експерименту в процесі підручникотворення (Т. М. Засекіна).

Не потребує доведення вихідне положення, що структура мотивів студента, сформована у процесі навчання, набуває якостей головної осі, довкола якої формується професійна особистість майбутнього фахівця. Тому розвиток позитивних навчальних мотивів – це не просто важливий внесок у формування завтрашнього професіонала, а фактично і є цим самим формуванням професіонала-початківця. Особливо, якщо йдеться про складові успішного навчання і виховання графічного дизайнера та фотохудожника або інших студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста в закладах художньої (мистецької) освіти. Однак, на жаль, цьому напрямку досліджень поки що не приділено достатньої уваги.

Формулювання цілей статті. Метою цієї статті є аналіз впливу дизайну робочого зошита з предмета “Перспектива і тіні” на мотивацію студентів до опанування дисципліни.

Виклад основного матеріалу. Візуальна культура навчальних видань, адресованих студентам художніх (мистецьких) закладів – тим

молодим людям, які свої довгострокові професійні плани пов'язують із створенням і вдосконаленням зображень та комплексних образів — таких, скажімо, як фірмовий стиль, цілісний імідж (образ), корпоративна культура чи ін., — потребує значної уваги авторів і упорядників, а також покладає серйозну відповідальність на кінцевий результат праці дизайнерів, які виконують оригінал-макет видання. Уточнення вимагає той факт, що йдеться не лише про фахові підручники та посібники з дизайну, композиції чи інших, а також про те, що будь-яке навчальне видання є відображенням рівня смакових вподобань авторів і упорядників, а також дизайнерських домагань видавців. “На жаль, досить часто доводиться зустрічатися з відвертим поліграфічним браком, з безглуздом у своїй бездумності оформленням або з прикладами безграмотного й безініціативного підходу до створення художнього образу книги, цього “дива рук людських”. В більшості видавництв процес формування книги дотепер іде стихійно. Книга часто не проектується, а береться як щось готове й лише прикрашається, оформлюється зовні й усередині. У більшості випадків дизайнер не має у своєму розпорядженні необхідних об'єктивних даних про конкретну мету видання, точних уявлень про вікову категорію читацької аудиторії, психофізіологічні особливості її сприйняття, не знає ситуації на книжковому ринку, де можуть бути аналогічні за темою книги, не досліджує можливостей сучасної поліграфії й не здійснює контроль та критичну оцінку процесу створення книги від початку до кінця. Його не стільки цікавить якість спроектованої книги, скільки її комерційний ефект. У результаті: створений підручник, довідник, видання наукового, художнього або іншого типу літератури може загубитися серед аналогічних видань” [6].

Очевидно, що засади, на яких твориться сучасне навчальне видання, не можуть бути подібними до описаних. В умовах глобалізації світу вимоги, яким мають відповідати навчальні книги нового покоління, розробляються не лише в Україні. Зокрема, серед основних тенденцій в розробці підручників нового типу в Китайській Народній Республіці виділяють наступні:

- забезпечення наявності механізму організації процесу засвоєння студентами змісту освіти;
- опанування навчальними, професійними вміннями та самоосвітніми навичками;
- формування в них теоретичного рівня мислення, самостійності та креативності [5, с. 332].

Креативність, як природна якість творчої особистості, здається притаманною всім молодим людям, які обирають дизайн чи художнє фотографування не просто як захоплення чи хобі, а як свідомий ви-

бір майбутньої професії, зроблений у віці 15–16 років. Проте аналіз психологічних особливостей молоді зрілого юнацького віку свідчить, що вибір професії та навчання у вищій школі — це непростий і важливий етап, оскільки від цього вибору залежить “майбутнє людини, її самореалізація, задоволеність життям. Професійне самовизначення відбувається з урахуванням життєвих цінностей особистості. Якщо головним для неї є суспільний престиж, визнання, то професію вона обирає, орієнтуючись на моду щодо професій. Під час вибору професії зважають і на соціальні, матеріальні вигоди (соціальний статус, заробітну плату, пільги та ін.). Нерідко професійний вибір є результатом пасивної згоди з бажанням батьків або романтичного, некритичного інтересу до певної професії ...” [1, с. 212].

Отже, проектування, конструювання та макетування нового навчального видання вимагало врахування і збалансування багатьох компонентів. “Необхідно не просто давати учням певний об’єм інформації, а розвивати у них навички творчо засвоювати, переробляти та використовувати інформацію. Викладач повинен бути орієнтований на студента, зацікавлений у тому, щоб нова людина, нова особистість розвивалася і ставала кращою. Орієнтуватися на вимоги нового суспільства, на нову культуру” [2, с. 47].

Паралельно з роботою над конструюванням робочого зошита з дисципліни “Перспектива і тіні” для студентів коледжу КНУТД (спеціальностей “Графічний дизайн” та “Художнє фотографування”) проводився аналіз ситуації щодо існування та застосування аналогічних видань у ВНЗ I–II рівня акредитації м. Київ, результати якого давали підстави припустити, що такий ефективний інструмент активізації навчальної діяльності, як робочий зошит, або не використовується, або обсяг і глибина його завдань розраховані на більшу кількість академічних годин навантаження, ніж у коледжі КНУТД [12, с. 407].

Науковець Л. І. Нечволод вважає, що “...першоджерелом побудови індивідуалізованого процесу навчання є інформативно-ілюстративний дидактичний матеріал, яким визначається ефективність процесу навчання, орієнтованого на індивідуальний підхід ...” [7, с. 120]. Оскільки частина завдань з конструйованого робочого зошиту з дисципліни “Перспектива і тіні” передбачала роботу з аналізом запропонованих зображень, то велика увага приділялася художній і технічній якості тих зображень, які стануть предметом аналізу студентів.

Так, графічні роботи з дисципліни, виконані студентами минулих років, було відскановано з роздільною здатністю 300 dpi, фотографії виконано цифровими камерами 8–12 Мп, репродукції класичних художніх творів відскановано з роздільною здатністю 300 dpi з

подальшим видаленням артефактів, що могли б спричинити муар під час поліграфічного відтворення. Композиційне створення цілісного образу видання стало предметом курсового дослідження студентки коледжу КНУТД Катерини Максименко.

Оскільки основними завданнями робочих зошитів є організація й активізація навчально-пізнавальної діяльності, підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, систематизація й опрацювання знань, формування умінь та навичок самостійності в навчально-пізнавальній діяльності, то результатом досягнення цих цілей у студентів вищої школи є сформованість та закріпленість певних вмій самостійної роботи, і як наслідок – професійне самовдосконалення.

Отже, нарівні із напрацюванням змістовного наповнення робочого зошита, також надзвичайно важливою була задача створення для нього такого художнього образу, який би не лише відповідав санітарно-гігієнічним нормам навчального видання, але й був сучасним, композиційно стильним і візуально привабливим. Студенткою розроблявся проект оформлення, композиція видання. Окрім створення додаткових ілюстрацій, розроблявся також точний посторінковий макет. Неможливість залучити до роботи над курсовим проектом студентки досвідченого технічного редактора збагатила автора і дизайнера видання свіжими знаннями про можливості поліграфічних підприємств, якість паперу, формати, способи кріплення, сучасні досягнення техніки і технологій.

“Художньо-технічне редагування починається з розробки проекту художнього оформлення, який перетворюється на макет видання, ескізи, текстові та зображальні оригінали, оригінал-макет. Засобами художнього оформлення є зображення та декоративні елементи, засобами технічного оформлення – шрифтові елементи, візуальне оформлення структурної організації видання. Концепція оформлення не обмежує творчої роботи художника, який створює оригінальні матеріали.

Кожен вид друкованих видань має специфічну внутрішню та зовнішню структуру, яка є основою його оформлення. Недотримання певних норм і стандартів при створенні видавничої продукції призводить до того, що друкований продукт виходить неякісним і незручним, не відповідає вимогам читача. Для читача важливі, крім відповідності заданій тематиці, такі показники видання, як формат, читабельність, ілюстративність, обсяг, міцність, зручність пошуку. Саме ці вимоги читача і повинні бути враховані під час перетворення авторського тексту в матеріальний продукт – друковане видання” [10].

Керуючись орієнтовним алгоритмом створення експериментальних видань, запропонованим Т. М. Засекіною [3, с. 100–101], було здійснено видання пробних примірників та їхнє експериментальне випробування в рамках “... ініціативи педагогічних та науково-педагогічних працівників” [3, с. 100].

2015/2016 навчальний рік був першим роком апробації робочого зошита з дисципліни “Перспектива і тіні” для студентів коледжу КНУТД, в якому представлені наступні типи завдань:

- тестові запитання на вибір правильної відповіді;
- запитання з відкритою відповіддю, коли потрібно самостійно знайти визначення понять, якими оперує дисципліна: “Лінія горизонту”, “Точка сходу”, “Проекція” та ін.;
- запитання з відкритою відповіддю, в яких потрібно обґрунтувати свій попередній вибір (наприклад: “Скільки точок сходу може відноситись до однієї картинної площини? Чому?”);
- завдання на аналіз запропонованого зображення – як живописного, так і фотографічного (наприклад: “Знайдіть точки сходу для цього зображення”);
- завдання використання вже наявних точок сходу і масштабу на доповнення наявного зображення (наприклад: “домалою шафу”);
- завдання “Знайди помилки”.

Послідовність запропонованих завдань у “Робочому зошиті” співпадає з послідовністю викладання дисципліни. Зміст зошиту складається з восьми тематичних блоків, що відповідають трьом розділам:

1. Лінійна перспектива.
2. Лінійна перспектива відображень.
3. Природа утворення та закони побудови тіней.

Завдання до кожної теми складені таким чином, щоб студент зміг проявити теоретичні знання, практичні навички, реалізувати творчі здібності, а також продемонструвати хист до рішення початкових задач дослідницького характеру. Свідомо були закладені завдання на провокацію до самостійної роботи, знаходження точок сходу на запропонованих ілюстраціях, більшість з яких – живописні твори старих майстрів. Розв’язування таких завдань збагачують не лише ілюстративне наповнення “Робочого зошиту”, а ще й світогляд студента, зміцнюють міжпредметні зв’язки із дисципліною “Історія мистецтв”. Це стосується також і використання фоторобіт студентів попередніх років – із предметом “Фотокомпозиція”.

Формування нових пейзажів чи інтер’єрів за допомогою законів лінійної перспективи, створення нових зображень або масштабів

можуть стати для майбутніх графічних дизайнерів і фотохудожників справою більш творчою, адже знання та практичні навички у їхньому вживанні значно полегшують роботу креативній людині саме на тому етапі, коли ідея сформована, а для її найбільшої виразності необхідні лише художній смак та достовірність втілення.

“Необхідними передумовами формування гарного художнього смаку майбутнього митця є: високо розвинуте естетичне почуття; уміння сприймати гармонію форми і змісту; здатність бачити естетичну цінність художніх творів і явищ. <...> основними складниками формування художнього смаку в студентів мистецьких спеціальностей у процесі професійної підготовки слід назвати розвинена уява та художня пам’ять; своєрідність образного мислення; художня освіченість, розвиток видів образотворчого мистецтва, дизайн та інформаційні технології” [8, с. 11-12].

Варто наголосити на використанні кольору в дизайні “Робочого зошиту”. Звичайно, що для економії та зниження собівартості видання могло бути чорно-білим. Проте така економія до певної міри сумнівна, адже, по-перше, ми живемо не просто в кольоровому світі, а в світі повнокольорових глянцевого журналі, безкоштовних газет і односторонньої реклами; по-друге, більшість студентів коледжу за своїми психологічно-віковими характеристиками ще не переступили поріг зрілого юнацького віку, тому варто пам’ятати, що для них зовнішня привабливість має велике значення; по-третє, цим виданням можна не лише перевірити знання студентів з лінійної перспективи, а й наперед зробити ще один крок до виховання компетентних дизайнерів. А цей важливий процес триває довгі роки [12].

Після завершення курсу “Перспектива і тіні” з 54 годин, з яких навчальною програмою передбачено на аудиторні заняття лише 28, серед студентів було проведено анонімне анкетування, в якому прийняло участь майже 70 осіб із різних груп. “Розуміючи мотиви, які спонукають людину до активності, можна цілеспрямовано впливати на її поведінку і діяльність. Аналіз і актуалізація мотивів мають важливе значення для керівництва діяльністю” [2].

Серед питань, що стосувалися “Робочого зошита”, були такі:

Запитання	Варіанти відповідей (можна було обирати декілька відповідей)	Відповіді	Показник
“Робочий зошит” був для Вас:			
	Цікавим	13	18,8 %

Запитання	Варіанти відповідей (можна було обирати декілька відповідей)	Відпові- дей	Показник
	Корисним	32	46,5 %
	Нудним	1	1,4 %
	Зайвим	10	14,5 %
	Дорогим	11	16 %
	Трохи незрозумілим	1	1,4 %
	Не було	1	1,4 %
Який тип завдань є найскладнішим?			
	Знайти помилку	24	32 %
	Дати визначення	7	9,5 %
	Добудувати новий об'єкт	22	29,7 %
	Знайти точки сходу	16	21,6 %
	Тест	5	6,8 %
Який тип завдань є найцікавішим?			
	Знайти помилку	6	8,8 %
	Дати визначення	5	7,2 %
	Добудувати новий об'єкт	29	42 %
	Знайти точки сходу	17	24,6 %
	Тест	12	17,4 %
При виданні оновлено- го “робочого зошита” варто додати завдань:			
	Знайти помилку	7	10,1 %
	Дати визначення	1	1,4 %
	Добудувати новий об'єкт	16	23,2 %
	Знайти точки сходу	14	20,3 %
	Тест	6	8,8 %
	Не варто додавати	25	36,2 %

Запитання	Варіанти відповідей (можна було обирати декілька відповідей)	Відпові- дей	Показник
Оцінити за 5-бальною шкалою дизайн “Робочого зошиту”			
	Формат		4,8
	Якість паперу		4,7
	Зручність місця для підпису		4,7
	Практичність шрифту		4,6
Більше натхнення у студентів до роботи в “Робочому зошиті”			
	З чорно-білим друком	5	7,2 %
	З повнокольоровим друком	31	45 %
	Не має значення	33	47,8 %
Чи варто поєднувати в одну книжку підручник з теорією і робочий зошит з практичними завданнями			
	Так, адже можна буде списувати	39	57,4 %
	Ні, адже підручником можна користуватись окремо	29	42,6 %
Знання і вміння здобуті під час вивчення предмету “Перспектива і тіні” будуть для Вас			
	Потрібними в проф. діяльності	38	52 %
	Потрібними в подальшому навчанні	30	41,2 %

Запитання	Варіанти відповідей (можна було обирати декілька відповідей)	Відповіді	Показник
	Черговим жахом, який потрібно швидше забути	3	4 %
	Так і не встиг прийти на пари	2	2,8 %

Особливу увагу варто звернути на запитання щодо залежності натхнення до роботи від кольору видання. Лише п'ятеро з опитаних вибрали чорно-білий варіант. А ті студенти, які вибрали відповідь “не має значення” і, фактично, начебто не вибрали повнокольоровий варіант друку, насправді не обрали чорно-білий! Ці відповіді ще раз підтверджують думку про важливість повнокольорового друку навіть для такого “одноразового” видання, як робочий зошит, і для таких начебто дорослих студентів.

Також варто звернути увагу на фактичну подібність відповідей на запитання стосовно найскладнішого та найцікавішого завдання. Ці відповіді демонструють бажання вчитися через подолання труднощів. Високий відсоток таких відповідей є показником високої мотивації в групі опитаних.

“Термін мотивації використовується у сучасній психології у двоякому диспозиційному і ситуаційному розумінні: як визначення системи факторів, детермінуючих поведінку (потреби, мотиви, цілі, наміри, прагнення) і як характеристика процесу, який стимулює і підтримує поведінкову активність на певному рівні” [11].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Використання під час навчання робочого зошиту з дисципліни “Перспектива і тіні” дало змогу запропонувати студентам більшу кількість завдань на самостійне опрацювання. Це вимагало від автора та дизайнера видання поглибленої роботи над стильною цілісно-витриманою візуальною подачею матеріалу та урахування гігієнічних вимог до оформлення навчальних книг. Високі оцінки якості графічного дизайну видання зумовили зацікавленість студентів навчальним предметом, що зафіксовано за результатами опитування. Незважаючи на деяке збільшення домашніх завдань (порівняно з попередніми роками, коли накопичувалися матеріали для завдань і зміст зошиту тільки розроблявся), відсоток студентів, які приходили на заняття з невиконаним домашнім завданням, помітно зменшився. Зважаючи на цей факт, можемо зробити висновок про вплив дизайну робочого зошита на підвищення мотивації студентів. І серед використаних

засобів особливо важливими були: використання кольору, великої кількості ілюстрованих завдань, сучасність та практичність шрифтів. Усе це сприяло більш швидкому розумінню студентами поставлених задач, тому заохочувало до розв'язків наступних чи додаткових завдань.

Серед недоліків варто зазначити одновариантність завдань до кожної теми, що полегшує такий популярний серед студентів спосіб виконання завдань, як списування. Для запобігання цьому варто додати до вже наявного як мінімум ще один – другий – варіант завдань.

Досвід впровадження робочого зошита засвідчив, що частину завдань, а саме – тестові та завдання на формулювання визначень, можна подати в інтерактивному форматі, що потребує додаткового дослідження напрацювань колег і науковців у цьому напрямі. Звільнене в зошиті місце від винесення частини питань заповнити новоствореними аналогічними завданнями для другого варіанта. “Особливістю сучасної освіти є ідеологія самовизначення особистості на засадах гуманізації, створення умов для саморозвитку і самонавчання. Одним з чинників, що впливають на становлення особистості, є мистецтво, яке втілює в собі надзвичайно великі можливості щодо виховання людини, сприяє естетичному вихованню особистості та створенню власного духовного світу, у тому числі формуванню творчої індивідуальності” [9, с. 8].

Література

1. Боровик О. В. Психологічні аспекти формування національної свідомості у молоді зрілого юнацького віку / О. В. Боровик // Професійна освіта науково-методичний вісник. – 2010. – № 1–2 (34–35). – С. 211–216
2. Глазунова А. В. Вплив різних форм педагогічного спілкування викладача на формування мотивації у студентів до навчання [Електронний ресурс] / А. В. Глазунова // Актуальні питання сучасної педагогіки (м. Ужгород, 11–12 грудня 2015 р.). – Херсон : Видавничий дім “Гельветика”, 2015. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/ped/13dec2015/15.pdf>
3. Засекіна Т. М. Роль і значення експерименту в процесі підручникотворення / Т. М. Засекіна // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць. – К. : Педагогічна думка. – 2013. – Вип. 13. – С. 95–103.
4. Луговий В. І. Ключові поняття сучасної педагогіки: навчальний результат, компетентність, кваліфікація / В. І. Луговий, О. М. Слюсаренко, Ж. В. Таланова // Педагогічна і психологічна науки в Україні / НАПН України. – К., 2012. – Т. 1: Загальна педагогіка та філософія освіти. – С. 23–38. – Бібліогр. : 29 назв. – (До 20-річчя НАПН України).
5. Ляо Цайчжи. Роль и место современного учебника в организации самостоятельной работы студентов в Университетах КНР / Цайчжи Ляо //

- Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць. – К. : Педагогічна думка. – 2015. – Вип. 15. – Ч. 1 – С. 327–334.
6. Мала Т. В. Реалізація моделі трансформації навчальної діяльності студента в професійну діяльність фахівця в процесі підготовки майбутніх дизайнерів книги у ВНЗ [Електронний ресурс] / Т. В. Мала // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. – 2011. – № 5. – С. 22–24. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2011_5_9
 7. Нечволод Л. І. Робочий зошит з друкованою основою як засіб індивідуалізації / Л. І. Нечволод // Педагогіка та психологія : зб. наук. праць. – Харків : ХДПУ, 2001. – Вип. 18. – Ч. 1. – С. 118–122.
 8. Таран О. Б. “Радість можна знайти лише у творчості ...” // Ми працюємо, що в творчість перейшла / Л. П. Хмелевська, О. Б. Таран. – К. : АграрМедиаГруп, 2016. – 48 с.
 9. Хмелевська Л. П. Ми працюємо, що в творчість перейшла // Ми працюємо, що в творчість перейшла / Л. П. Хмелевська, О. Б. Таран. – К. : АграрМедиаГруп, 2016. – 48 с.
 10. Шевченко В. Е. Художньо-технічне оформлення видань різних видів [Електронний ресурс] / В. Е. Шевченко // Електронна бібліотека інституту журналістики. – 2007. – Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1815>
 11. Шищенко В. О. Особливості навчальної мотивації студентів [Електронний ресурс] / В. О. Шищенко // “Наукова інтернет-конференція”. – Режим доступу: <http://intkonf.org/shishenko-vo-osoblivosti-navchalnoyi-motivatsiyi-studentiv/>
 12. Шкарупа Г. М. Досвід конструювання робочого зошиту з дисципліни “Перспектива і тіні” для студентів коледжу КНУТД (Спеціальності “Графічний дизайн” та “Художнє фотографування”) / Г. М. Шкарупа // Молодий вчений. – 2016. – № 5. – С. 406–410.

References

1. Borovyk O. V. Psykholohichni aspekty formuvannya nacionalnoji svidomosti u molodi zrilogho junacjokogho viku / O. V. Borovyk // Profesijna osvita naukovo-metodychnyj visnyk. – 2010. – N 1–2 (34–35). – S. 211–216.
2. Ghlazunova A. V. Vplyv riznykh form pedagoghichnogho spilkuvannya vykladacha na formuvannya motyvatsiji u studentiv do navchannya. [Elektronnyj resurs] / A. V. Ghlazunova // “Aktualni pytannya suchasnoji pedagoghiky” (m. Uzhghorod, 11–12 ghrudnja 2015 r.). – Kherson : Vydavnychij dim “Gheljvetyka”, 2015. – Rezhym dostupu: <http://molodyvchenny.in.ua/files/conf/ped/13dec2015/15.pdf>
3. Zaszekina T. M. Rolj i znachennja eksperymentu v procesi pidruchnykotvorennja/T.M.Zaszekina//Problemysuchasnoghopedruchnyka: zb. nauk. pr. – K. : Pedagoghichna dumka. – 2013. – Vyp. 13. – S. 95–103
4. Lughovij V. I. Kljuchovi ponjattja suchasnoji pedagoghiky: navchalnyj rezuljnat, kompetentnistj, kvalifikacija / V. I. Lughovij, O. M. Sljusarenko, Zh. V. Talanova // Pedagoghichna i psykholohichna nauky v Ukraini /

- NAPN Ukrainy. – K., 2012. – T. 1 : Zagalna pedagoghika ta filosofija osvity. – S. 23–38.
5. Ljao Cajchzhi. Rol' i mesto sovremennogo uchebnika v organizacii samostojatel'noj raboty studentov v Universitetah KNR // Problemy suchasnogo pidruchnyka : zb. nauk. pr. – K. : Pedagoghichna dumka. – 2015. – Vyp. 15. – Ch. 1. – S. 327–334.
 6. Mala T. V. Realizacija modeli transformaciji navchalnoji dijajnosti studenta v profesijnu dijajlnistj fakhivca v procesi pidghotovky majbutnikh dyzajneriv knyghy u VNZ [Elektronnyj resurs] / T. V. Mala // Visnyk Kharkivskoj derzhavnoj akademiji dyzajnu i mystectv. Mystectvoznavstvo. Arkhitektura. – 2011. – N 5. – S. 22–24. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2011_5_9
 7. Nechvolod L. I. Robochyj zoshyt z drukovanoju osnovuju jak zasib individualizaciji / L. I. Nechvolod // Pedagoghika ta psykholohija : zb. nauk. pr. – Kharkiv : KhDPU, 2001. – Vyp. 18. – Ch. 1. – S. 118–122.
 8. Taran O. B. “Radistj mozna najty lyshe u tvorchosti ...” // My pracju ljubymo, shho v tvorchistj perejshla / L. P. Khmelevs'ka, O. B. Taran. – K. : AghrarMedyaGhrup, 2016. – 48 s.
 9. Khmelevs'ka L. P. My pracju ljubymo, shho v tvorchistj perejshla // My pracju ljubymo, shho v tvorchistj perejshla / L. P. Khmelevs'ka, O. B. Taran. – K. : AghrarMedyaGhrup, 2016. – 48 s.
 10. Shevchenko V. E. Khudozhnjo-tekhnicne oformlennja vydanj riznykh vydiv [Elektronnyj resurs] / V. E. Shevchenko // Elektronna biblioteka instytutu zhurnalistyky. – 2007. – Rezhym dostupu: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1815>
 11. Shyshenko V. O. Osoblyvosti navchalnoji motyvaciji studentiv [Elektronnyj resurs] / Shyshenko Valentyna Oleksijivna // “Naukova internet-konferencija”. – Rezhym dostupu: <http://intkonf.org/shishenko-vo-osoblyvosti-navchalnoyi-motivatsiyi-studentiv/>
 12. Shkarupa Gh. M. Dosvid konstruivannja robochogho zoshytu z dyscypliny “Perspektyva i tyni” dlja studentiv koledzhu KNUVD (Specialnosti “Ghrafichnyj dyzajn” ta “Khudozhnje fotoghrafuvannja”) / Gh. M. Shkarupa // Molodyj vchenyj. – 2016. – N 5. – S. 406–410.

Шкарупа А. Н.

ДИЗАЙН УЧЕБНОГО ПОСОБИЯ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ К ОБУЧЕНИЮ

(из опыта конструирования рабочей тетради по предмету
“Перспектива и тени” для студентов колледжа КНУТД)

Рабочие тетради с печатной основой широко используются в преподавании различных предметов и ориентированы на учащихся разных возрастов. В высшей школе рабочие тетради экономят время и помогают разнообразить самостоятельную работу студентов. Ориентированность на студента, его компетентность и будущую профессиональную пригодность

ставит перед преподавателями, авторами учебных изданий и графическими дизайнерами (или художниками-иллюстраторами) дополнительные задачи в работе с мотивациями. Сам вид печатного издания, визуальная культура, с которой подается студенту учебный и иллюстративный материал, может выступать фактором повышения мотивации. Особенно, когда речь идет о воспитании профессиональной культуры графических дизайнеров и фото-художников в колледже КНУТД.

Ключевые слова: рабочая тетрадь; дизайн учебного издания; повышение мотивации студентов.

Shkarupa G.

DESIGN OF EDUCATIONAL WORKBOOK AS A FACTOR, THAT INCREASES MOTIVATION OF STUDENTS

(experience of designing workbook on the subject
of “perspective and shadows” for college students KNUITD)

The efficiency of the educational process depends on the quality of knowledge of each individual student. Focus of current trends on education for student, his competence and suitability as a professional in future, requires teachers to pay more attention to their work. Printed workbooks are used in teaching various subjects and focus on students of different age. In high school using workbooks saves time and helps diversify independent work. The appearance of the printed edition, visual culture, with which educational and illustrative material is shown to students may be a factor in increasing of motivation. Especially when it comes to the education of professional culture of graphic designers. Kiev National University College of Technology and Design is a unit of the university and has many of its training programs for professional courses, which are characterized by integrated courses. Discipline “Perspective and Shadow” is one of them. Creating an image of printed workbook on the subject, its content design and making tasks for him pursued several objectives. Increasing of motivation and encouragement to study such a difficult but useful – for the future of Photographers and graphic designers – laws of building perspective image, was one of the aims. The peculiarity of this work was in paying attention to the age and psychological characteristics of students who have not passed the limit of mature youth. This article analyzes the annual educational use workbooks on the subject “The perspective and shadows” and work with students opinion about the course.

Key words: workbook; design of educational workbook; increasing of motivation of students.